

מ"ת 37096/01/15 - מדינת ישראל נגד חמזה מוסלמי

בית המשפט המחוזי בנצרת

02 מרץ 2015

מ"ת 37096-01-15 מדינת ישראל נ' מוסלמי(עציר)

בפני כב' סגן הנשיא, השופט - תאופיק כתילי
המבקשת
נגד
המשיב

חמזה מוסלמי (עציר)

נוכחים:

מטעם המבקשת: עו"ד אליזבט קדמון

מטעם המשיב: הובא וע"י עו"ד דוד בן אשר

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

מבוא:

1. ביום 19/1/2015 הוגש נגד המשיב, בבית המשפט המחוזי בנצרת, כתב אישום (ת"פ **37081-01-15**) המייחס לו ביצוע מתמשך של עבירות קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, זיוף בנסיבות מחמירות, גניבה או זיוף מסמך, שימוש במסמך מזויף בנסיבות מחמירות, סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה במקרים רבים ושימוש ברכב שניזוק (עבירה לפי תקנה 309 לתקנות התעבורה), במסגרת האישום הראשון. כמו-כן, יוחסו לו במסגרת האישום השני והשלישי, עבירות לפי חוק איסור הלבנת הון, ועבירת מרמה לפי פקודת מס הכנסה.
2. בתמצית, כתב האישום מגולל את סיפורה של "השיטה" בה פעל לכאורה המשיב, עת עסק במסחר ברכבים משומשים, וביצע עסקאות ברכבים שעברו תאונות והורדו מן הכביש "באובדן גמור", בשל הסכנה הבטיחותית הגלומה במצבם. עסקאות אלה בוצעו לכאורה, בניגוד להתחייבותו בחוזה ובדין, להעמיד את הרכבים לתיקון כמתחייב ועל-פי התנאים הקבועים בדין. כתב האישום מייחס למשיב, ביצוע תיקונים "קוסמטיים" בלבד ברכבים (כאשר הדין מחייב בדיקת רישוי מיוחדת, על-ידי בוחן מוסמך המאשר את החזרת הרכב לכביש), זיוף מסמכים והעברת בעלות על הרכבים לידי קונים תמימים שלא ידעו על מצב הרכב, ותוך קבלת תמורה מלאה מהם, כזו שאינה משקפת את מצבו האמיתי של הרכב כרכב שתוקן תיקון חלקי לאחר שהיה במצב של "אבדן גמור" ("טוטאל לוס"). הבעלות ברכבים הועברה על-אף שהמשיב כלל לא החזיק בידיו את רישיון הרכב המקורי, ובחלק מהמקרים אף לא ידוע למבקשת כיצד התבצעה בהם העברת

הבעלות. בכך, הרכבים חזרו לנסוע בכבישים, חרף הסכנה הבטיחותית הגלומה בהם לנהגים, לנוסעים וליתר משתמשי הדרך. בחלק מהמקרים, אף נותקה נורית החיווי המתריעה על אי תקינות כריות האוויר, וזאת על-מנת להסתיר את התקלה בהן, או שהוחלפו כריות האוויר באופן שאינו תואם את סוג הרכב.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה לעצור את המשיב עד תום ההליכים, היא הבקשה שלפניי.

הבקשה למעצר עד תום ההליכים:

4. ב"כ המבקשת הגישה את חומר הראיות הרלוונטי למשיב, ולטענתה בידיה ראיות טובות לכאורה להוכחת אשמתו של הנאשם. כמו-כן, לטענתה, מעשי המשיב מלמדים על מסוכנות לביטחון הציבור ולרכושו, שכן מדובר בעבירות מרמה מתוכננות, אשר בוצעו בשיטתיות, לאורך זמן, בהיקף נרחב ובתעוזה רבה, תוך פגיעה ברכוש הזולת וסיכון חיי אדם, והכל במטרה להפיק מהן רווח כספי. על-פי פסיקת בית-המשפט העליון, עבירות רכוש המבוצעות באורח שיטתי או בהיקף ניכר, או תוך תחכום מיוחד, עלולות לסכן את ביטחון הציבור, ואין לשלול קיומה של עילת מעצר. זאת ועוד, למשיב ארבע הרשעות קודמות בעבירות של תקיפה הגורמת לחבלה של ממש, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, תגרה במקום ציבורי, קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, ועברו מצביע אף הוא על מסוכנותו. כן תלוי ועומד נגדו עונש מאסר מותנה בגין עבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, שלא היה בו כדי להרתיעו מלשוב ולבצע עבירות נוספות, ולהימנע מהתייצבות לחקירה. עוד צוין כי המשיב נעצר ביום 5.1.15, לאחר שסירב להתייצב לחקירה ולאחר שהובהר לו כי קיים צו מעצר נגדו. הוא אותר ע"י שוטרים בבית מלון באילת ונעצר. לפיכך, נטען, קיים גם חשש לשיבוש מהלכי משפט באם ישוחרר המשיב ממעצר.

5. באשר לראיות לכאורה הקיימות נגד המשיב, הפנתה ב"כ המבקשת להודעות העדים שנמסרו במשטרה, ובהן הודעותיו של יהודה יזדי, בעל מגרש למסחר ברכבים שהוכרזו "אובדן להלכה" בראשון לציון; להודעותיהן של הפקידות שעבדו במגרש הנ"ל; להודעותיהם של נציגי חברות הביטוח "מגדל" ו"כלל"; והודעות המתלוננים, רוכשי הרכבים הפגומים, המזהים את הנאשם כמי שמכר להם את הרכבים, ואשר המשותף לכולם הוא כי לא ידעו שמדובר ברכבים שעברו תאונות קשות, ושילמו תמורה שאינה משקפת את מצבם. נוסף על כך, קיימות בחומר החקירה הודעות מכונאי מומחה, מטעם משרד הרישוי, אשר הרכבים הפגומים הועברו לבדיקתו ודוחות שמאי של חברות הביטוח.

6. ב"כ המבקשת הפנתה עוד לגרסאות המשיב בחקירותיו, אשר מצביעות בבירור על מעורבותו במעשים: המשיב הודה בכך שחתם על חוזים לרכישת הרכבים ממגרש המכוניות "יזדי", ובהעברת בעלות בהם לידי לקוחות, תוך פנייה לפקיד דואר מסוים בסניף דואר בחיפה; הוא הודה כי עשה שימוש בתו הסוחר ובתעודת הזהות של בסאם אבו נאג'י (סוחר רכב מנצרת) בלי ידיעתו; כן הודה כי חלק מהפגמים ברכבים תוקנו על-ידו לרבות החלפת כריות אוויר, מבלי שיהיה מוסמך לכך וחלק מהרכבים הפנה לתיקון במוסך, וכן כי הרכבים לא עברו בדיקות לפי תקנה 309 לתקנות התעבורה, כנדרש, אלא "טסט" רגיל; ואף אישר כי לא מסר לקונים שמדובר ברכבים שעברו תאונה, מכיוון שהם לא שאלו אותו, והיה מוטל עליהם לבדוק זאת.

נוסף על כך הודה המשיב בעבירות המס, שכן אישר שאינו מנהל פנקסי חשבונות במקביל לעיסוקו בסחר רכבים החל משנת 2007.

טענות המשיב:

7. ב"כ המשיב, במהלך הדיון שהתקיים בבקשה, אישר קיומן של ראיות לכאורה לעבירת קבלת דבר במרמה, ולעבירת הזיוף, אך לדבריו אין די ראיות להוכיח את הנסיבות המחמירות המיוחסות למשיב בשתי עבירות אלה. כמו-כן, אישר קיומן של ראיות לכאורה לעבירות לפי חוק איסור הלבנת הון ופקודת מס הכנסה. יחד עם זאת, כפר המשיב בקיומן של ראיות לכאורה לביצוע העבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, לפי סעיף 332(3) לחוק העונשין.

8. המשיב טען כי באסם אבו נאג'י, סוחר הרכב שבתו הסוחר שלו עשה המשיב שימוש, אישר למשיב להשתמש בתו הסוחר שלו ואף מסר בידיו את תעודת הזהות שלו, על-מנת שיבצע את העברות הבעלות וירכוש את הרכבים במגרש הרכבים "יזדי". מהודעותיהם של האחים יזדי במשטרה עולה כי באסם נכח בחלק מהמקרים בעסקאות שבוצעו במגרשם, וכך גם בהודעות עובדיהם ובאסם עצמו. העובדה שבאסם התלווה למשיב מלמדת כי לא היה למשיב צורך לזייף את חתימתו על חוזי הרכישה של הרכבים.

9. באשר לעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה המיוחסת למשיב בכתב האישום, נטען כי כלילתו של הסעיף בכתב האישום אינה מוצדקת ונועדה אך ורק ליצור כלפי המשיב חזקת מסוכנות, שכן נדרשת כוונה מיוחדת שאינה מתקיימת בנסיבות העניין. למשיב לא הייתה כל כוונה שרוכשי הרכבים ייפגעו, ועצם התקנת כריות האוויר ברכבים מלמדת על חוסר רצונו בכך שמאן דהוא ייפגע. נטען, כי היה על המבקשת לייחס לו בגין המעשים הלכאוריים הללו, עבירה לפי סעיף 343, שעניינה הסעה בכלי תחבורה מסוכן. עוד נטען, כי דברי החקיקה המבססים את אחריותו הפלילית הנטענת של המשיב נכנסו לתוקף רק לאחר שהמשיב התקין את כריות האוויר באותם רכבים.

10. ב"כ המשיב טען עוד, כי העברות הבעלות ברכבים התאפשרו הודות להתרשלות של פקיד דואר, שעשה "טובה" ל"אנשים", ולאז דווקא למשיב, ואף לא קיבל כל תמורה מהמשיב, כך שאין הדברים מצביעים על תחכום, שיטתיות או שחיתות. כן לטענת המשיב, קיימת אחריות של האחים יזדי לכך שלא בדקו אם הרכבים אותם מכרו למשיב תוקנו כדיו, והמשיכו למכור לו רכבים נוספים. בנוסף נטען כי מבדיקות שביצעה המשטרה הרכבים הם רכבים תקינים.

11. באשר לנסיבות מעצרו, טען המשיב כי כלל לא ניסה להתחמק מחקירת משטרה ומעצר, שכן כשהיה בנופש באילת שוחח טלפונית עם קצין החקירות וקבע להיפגש עמו למחרת, ורק אז הגיעו השוטרים לבית המלון. מדובר באדם בן 37, נשוי ואב לשלושה, הסובל ממצוקה כלכלית קשה, מוגדר כלקוח מוגבל בבנקים ולחובתו ארבע הרשעות קודמות, כאשר העבירה של קבלת דבר במרמה לה טוענת המבקשת היא עבירה שהתיישנה. מאז הרכישה האחרונה של רכב אותה ביצע חלפו מספר חודשים, ולא ניתן לקבוע כי

נשקפת מהמשיב מסוכנות, אלא שניתן להסתפק בשחרור לחלופת מעצר בבית הורי הנאשם בנצרת, בפיקוחם של ערבים נוספים.

ראיות לכאורה:

12. לאחר שעיינתי בחומר הראיות שהוגש לי במסגרת הבקשה, ושמעתי את טיעוני הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי עולה ממנו סיכוי סביר להרשעתו של המשיב בביצוע העבירות המיוחסות לו.

13. מחומר הראיות, ובעיקר מחקירותיו של המשיב במשטרה, עולה תמונה מפלילה ומסבכת. המשיב אישר בחקירתו כי מכר לרוכשים את כלי הרכב, לאחר שתיקן אותם, אך בבדיקות שבוצעו למול המוסך שבו טען בו תיקן את הרכבים (שטיינר בנצרת עלית) עולה כי אותם כלי הרכב כלל לא טופלו במוסך זה. עוד טען כי בחלק מהמקרים ביצע את התיקון בעצמו, אך אישר כי אין לו הסמכה לכך. עוד טען המשיב בחקירה כי מסר את הרכבים כשהם תקינים לגמרי. כן טען בחקירה כי הרכבים אותם מכר עברו "תאונות קלות בלבד", וכי המוכר (מגרש האחים יזדי) לא מסר לו שיש צורך לטפל ברכבים לפי תקנה 309 (בהסכמים לרכישת כלי הרכב עליהם חתום המשיב מופיעה דרישה זו במפורש). המשיב נשאל לגבי אי-תקינות כריות האוויר בחלק מהרכבים, וטען שכריות האוויר היו תקינות ובחלק מהמקרים בהם הן לא היו תקינות, הוא החליף אותן בעצמו, או במוסך של ראאד שלבי באיכסאל. בתשאול של ראאד שלבי על כי הוא לא ביצע החלפה של כריות אוויר עבור המשיב, וככלל אין הוא עוסק בכך, שכן אינו מוסמך לכך. כמו-כן, טען המשיב כי ביצע את העברות הבעלות בכלי הרכב כאשר הוא מחזיק את המסמכים הנדרשים לשם כך לרבות יפוי כוח מאת המוכר, ומסר כי טרם הגעתו לסניף הדואר בחיפה נהג להתקשר ליעקב עמר לוודא שהוא נמצא, כי "פקיד אחר לא היה עושה את זה", קרי - פקיד אחרי לא היה מקבל ממנו יפוי כוח מצולם ולא מקורי, על-מנת לבצע את העברת הבעלות. יחד עם זאת טען המשיב כי כל העברות הבעלות היו חוקיות. המשיב אישר כי בחתימתו על חלק מהחוזים עשה שימוש בפרטיו ובתו הסוחר של באסם אבו נאג'י. לטענתו הם חברים, והדבר נעשה באישורו, וגם אם לא ידע היה בטוח שלא יכעס על כך. לגרסתו של באסם הוא אישר למשיב לעשות שימוש בתו הסוחר לצורך מכירת שלושה רכבים בלבד, ולאחר מכן חל ויכוח ביניהם והוא דרש מהמשיב להפסיק לעשות כן.

14. ברכבו של המשיב נתפסה חותמת של חברת "אחים יזדי", וכן בביתו נמצאו טפסי יפוי כוח ריקים, כאשר תחת "פרטי התאגיד" מופיעים פרטיה של חברת "אחים יזדי".

15. נוסף על הודעות המשיב במשטרה, עיינתי גם בהודעותיהם של בעלי מגרש הרכבים "אחים יזדי", עובדיהם, ובמסמכים שאלה הציגו לחוקרי המשטרה (לרבות קבלות על תשלומים על-שם באסם אבו נאג'י והמשיב, הסכמים לרכישת הרכב וחווות דעת שמאי), וכן בהודעות עדים נוספים לרבות לקוחותיו של המשיב אשר רכשו ממנו את הרכבים, אשר המשותף לכולם הוא כי לא ידעו שהרכב שקנו עבר תאונה, וכן זיהו את המשיב על-פי תמונתו כמי שמכר להם את הרכב (למעט חלק מהמחזיקים שרכשו את הרכב לאחר שצד שלישי מכר להם אותו, קרי מגרשי רכב אחרים).

16. עוד עיינתי בהודעותיו של דימיטרי קיסייב, מי שבדק את הרכבים שנמכרו על-ידי המשיב, ובטפסי הבדיקה שערך לרכבים. הודעות אלה מבססות את טענות המבקשת באשר למצב הרכבים בעת תפיסתם, והליקויים הבטיחותיים שבהם. בין היתר, עלה מהבדיקות כי במספר מקרים נמצא כי בתאונה שעבר הרכב נפתחו כריות האוויר, מה שדורש החלפה של הכריות וכן איפוס, החלפה וקידוד של המחשב האחראי על הפעלתן ברכב, אצל יצרן הרכב, כאשר ללא החלפה מערכת כריות האוויר לא תופעל בעת תאונה. כן נמצא כי נורית החיווי על תקלה בכריות האוויר נותקה באופן שנועד להסתיר את התקלה, וכן מסר דימיטרי בהודעותיו כי נסיעה ברכב שכריות האוויר בו אינן תקינות עלולה לגרום למוות של הנוסעים במושבים הקדמיים במהלך תאונה.

17. באשר לרכב האינפיניטי שנתפס ליד ביתו של המשיב, עיינתי בהודעותיהם של המשיב, תאופיק אבו ליל ונזיה מוסלמי, מהן עלה כי הרכב נרשם לפרק זמן מסוים על-שמו של תאופיק אבו ליל, מבלי ידיעתו, כאשר המשיב מעכב בידיו תעודת זהות שמסר לו, ואז הועבר ממנו לשמה של נזיה. המשיב אישר בחקירתו שהוא משתמש ברכב זה מדי פעם אך הכחיש כי מדובר ברכב שבבעלותו.

18. כמפורט בטענות המשיב לעיל, המשיב אישר קיומן של ראיות לכאורה לעבירות של קבלת דבר במרמה וזיוף מסמך, אך טען כי אין ראיות לכך שעבירות אלה נעברו בנסיבות מחמירות. כמו-כן, אישר המשיב קיומן של ראיות לכאורה לעבירות לפי חוק איסור הלבנת הון ופקודת מס הכנסה. באשר לעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה טען המשיב כי היה על המבקשת להימנע מכלילתה בכתב האישום, ולפיכך כפר הוא גם בראיות הלכאוריות לביצוע עבירה זו. אעבור לדון עתה בטענות אלה.

19. עיינתי בהוראות הדין המבססות את טענות המבקשת בדבר הטיפול הנדרש ברכבים שהוכרו "באבדן גמור" ואינם מיועדים לפירוק. החוק מחייב את המבטח להעביר רישיון רכב לידי רוכש הרכב רק אם זה העביר לו אישור מטעם מוסך המורשה במיוחד לכך, לפיו הרכב תוקן, ואם הורכב חלק - אם הורכב חלק משומש או חדש. במקרה שהורכב ברכב חלק, יצורף לאישור המוסך חוות דעת שמאי רכב, חשבונית מס שתכלול את רשימת החלקים שהורכבו ותעודת בדיקה (חוק הגבלת השימוש ורישום פעולות בחלקי רכב משומשים (מניעת גניבות), תשנ"ח-1998, סעיף 3). תקנה 309 לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961, מבססת את האיסור להשתמש ברכב, או להרשות לאחר להשתמש ברכב, לאחר שנגרם לו נזק מסוג שפורט בתקנה (כגון נזק למערכת ההיגוי, הבלמים, לשלדה, נזק שגרם לפתיחת כריות האוויר ועוד), אלא לאחר שהרכב תוקן במוסך שהורשה לכך, וניתנה תעודת בדיקה בידי איש מקצוע שהוסמך לכך, במכון בדיקה שהורשה לכך. לאחר עיון בראיות, כמפורט לעיל, הגעתי לכלל מסקנה כי המשיב כפר לכאורה בחובותיו על-פי הדין דלעיל, ומכאן שישנן ראיות לכאורה לביצוע העבירה לפי תקנה 309 לתקנות התעבורה.

20. באשר לטענת המשיב לאי התקיימות הרכיב של "נסיבות מחמירות", בעבירות של קבלת דבר במרמה וזיוף (שראיות לכאורה לביצוען קיימות בחומר הראיות, ולכך הוא הביע הסכמתו) - הרי שמדובר בטענה שהיא בעיקרה משפטית ולא בטענה עובדתית שיש בכוחי להכריע בה על-סמך חומר הראיות שהובא בפניי בשלב המעצר. מדובר בטענות שהמקום לבררן הוא במסגרת ההליך העיקרי, על-סמך הראיות שיפרשו בפני

הערכאה השיפוטית, שכן השאלה אם מעשי המשיב מקיימים את הרכיב של "נסיבות מחמירות" המנוי בסעיף 415 ובסעיף 418 לחוק העונשין, בהתאמה, אם לאו, הנה שאלה של פרשנות משפטית והמונח נוצק תוכן על-ידי הפסיקה ואינו מפורש בחוק. ראו ע"פ 1784/08 **ישראל פרי נ' מדינת ישראל**, 5.2.2009, בפסקה 42, שם הובאה ההלכה לפיה הצורה, השיטה, התכנון, התחכום וההיקף, כמו גם גורמים נוספים (שכן אין מדובר ברשימה סגורה), עשויים להשפיע על התשובה אם התקיים רכיב אם לאו. בשלב זה, של דיון בבקשה למעצר עד תום ההליכים, די לקבוע כי אילו יעלה בידי המבקשת להוכיח את הטענות העובדתיות הכלולות בכתב האישום, ישנה ראשית ראייה המבססת את התקיימות הרכיב של "נסיבות מחמירות", ועל-פי התרשמותי מחומר הראיות, ראשית ראייה לכך אכן מתקיימת, לכאורה, שכן המשיב היה האחראי והמוביל של שיטת המרמה, היה מודע להיקפה, לריבוי המקרים, ואף ביצע על-פי המיוחס לו עבירות נוספות שנועדו לאפשר את המרמה. כמו-כן, המשיב אישר בחקירה כי לא אמר לקונים שמדובר ברכבים שעברו תאונה והיו במצב של אבדן גמור, גבה מהם תשלום מלא כאילו מכר רכב תקין ביד שנייה, ואף טען כי היה על הקונים לבדוק זאת ואילו הוא לא היה מחויב לגלות להם זאת. כל אלה מבססים, לטעמי, ראשית ראייה להתקיימות יסוד ה"נסיבות מחמירות" הן בעבירת קבלת הדבר במרמה, והן בעבירת הזיוף.

21. באשר לעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, כפר המשיב בקיומן של ראיות לכאורה לעבירה זו, וכן טען כי המבקשת טעתה משכללה סעיף זה בכתב האישום נגדו. החלק האחרון של הטיעון הנו מסור לשיקול דעתה של הערכאה השיפוטית בתיק העיקרי, ולא לדיון בבקשת המעצר, אך על-פי התרשמותי מחומר הראיות, ומבלי לקבוע מסמרות בעניין, סבורני כי אין מקום לטענה זו, כמפורט להלן. חומר הראיות מבסס לכאורה טיפול לקוי בכלי רכב, טיפול שהוא מנוגד להוראות הדין, והעברתו לשימוש רגיל, על-ידי מי שכלל אינו מודע לליקוי ומפעיל את כלי הרכב בשימוש רגיל, על-אף שהרכב כלל לא אושר לשימוש בהתאם להוראות הדין ועל-ידי הגורמים המוסמכים לכך. דרך טיפול כזו בכלי רכב אכן יש בכוחה לסכן את בטיחות המשתמשים והנוסעים בדרך, והיא פוגעת בשימוש הבטוח באותם כלי רכב. יתרה מכך, אינני סבור כי העבירה מיוחסת למשיב אך ורק בשל דרך טיפולו בכריות האוויר של חמישה כלי רכב, אלא שהתמונה העובדתית העולה מכלל מעשי המשיב עשויה לבסס את היסוד העובדתי בעבירה זו. הסעיף בחוק העונשין הקובע את העבירה של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה, מפרש כדלקמן:

**"העושה אחת מאלה, בכוונה לפגוע בנוסע בנתיב תחבורה או כלי תחבורה או לסכן את בטיחותו, דינו - מאסר עשרים שנים;
... (2) מטפל בנתיב תחבורה או כלי תחבורה או בכל דבר שעליהם או בקרבתם בדרך שיש בה כדי לפגוע בשימוש החפשי והבטוח של נתיב התחבורה או כלי התחבורה או בבטיחותו של נוסע כאמור או כדי לסכן את השימוש או הבטיחות האמורים."**

אילו יוכחו טענותיה העובדתיות של המבקשת, כפי שהובאו בכתב האישום, במסגרת הדיון בתיק העיקרי, הרי שהחלק העובדתי של הסעיף לעיל אכן מתקיים על-פי חומר הראיות הלכאורי. באשר לשאלה מהו היסוד הנפשי הנדרש בעבירה זו, הרי שגם זו סוגיה המסורה לדיון בתיק העיקרי. צודקת המבקשת בטענתה, לפיה הפסיקה קבעה כי יסוד הנפשי אינו מתייחס לתוצאה אלא למטרה, קרי "שאיפה של העושה כי תתממש פגיעה בנוסע בנתיב תחבורה או בכלי תחבורה או כי תסוכן בטיחותו", מבלי שתידרש פגיעה בפועל; עוד נקבע בפסיקה כי ניתן להחיל

את הלכת הצפיות גם בעבירה זו, קרי שדי בצפייה ברמת הסתברות גבוהה של אפשרות התרחשות הפגיעה (ראו: ע"פ 217/04 **אלקורעאן נ' מדינת ישראל**, 29.6.2005). לפיכך, לא יהיה מוטל על המבקשת הצורך להוכיח כי המשיב חפץ במטרה ממטרות אלה, אלא די בכך שתוכיח כי המשיב צפה כאפשרות קרובה לוודאי את הפגיעה האפשרית בבטיחותו של נוסע ובשימוש הבטוח של כלי התחבורה, ואני סבור כי גם לכך יש ראשית ראיה בחומר הראיות שלפניי.

22. המשקל המצטבר של הראיות הקיימות נגד המשיב, וקושרות אותו למעשים המיוחסים לו במסגרת כתב האישום, מבסס את מעורבותו בעבירות המיוחסות לו, ובעוצמה המצדיקה מעצר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. יחד עם זאת, בית-המשפט מחויב, בכל מקרה, לבחון הן את קיומה של עילת מעצר והן את האפשרות לאיין את מסוכנות המשיב בשחרור לחלופה.

עילת מעצר

23. למשיב מיוחסות עבירות חמורות, מרביתן עבירות כלכליות-רכושיות: עבירות מרמה וזיוף, עבירות מס והלבנת הון, וכן העבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, במקרים רבים, עבירה שהעונש המרבי שנקבע לה בחוק הנו עשרים שנות מאסר. אמנם, אין מדובר בעבירות ובנסיבות המקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית, ואולם בפסיקה נקבע כי עילת המסוכנות עשויה להתקיים גם במקרים שבהם מיוחסת לנאשמים עבירות כלכליות או רכושיות בלבד, ובעיקר כאשר מדובר בעבירות המבוצעות באורח שיטתי ובהיקף ניכר, כפי שבעניין דנן (בש"פ 8082/12 **אוסקר נ' מדינת ישראל**, 23.12.2012; בש"פ 6573/13 **מדינת ישראל נ' אביתר**, 10.10.2013).

24. בעניינו של המשיב דנן מתקיימת, ביתר שאת, עילת המעצר הנובעת מחשש שיבוש מהלכי משפט. המשיב נדרש לחקירה ולא התייצב, וסופו של דבר נעצר על-ידי שוטרים בבית מלון באילת. התנהלותו של המשיב סביב רכב ה"אינפניטי" שנמצא חונה בסמוך לביתו, והתחמקותו מלספק הסברים אודותיו תמוהה, וכן סירובו לאפשר למשטרה לעיין בתוכן מכשיר הטלפון הנייד שלו, על-ידי סירוב למסירת קוד הגישה לידי השוטרים, תוך העלאת טענות בדבר ראיות לזכותו המצויות בתוך המכשיר, מצביעים על חוסר שיתוף פעולה עם גורמי החקירה, וניסיון לטשטש או להסוות ראיות.

25. למשיב עבר פלילי הכולל ארבע הרשעות קודמות בעבירות אלימות, כך שאין מדובר בהסתבכות הראשונה עם החוק, וכן תלוי ועומד נגדו עונש מאסר מותנה בגין עבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו. הרשעתו האחרונה הנה משנת 2014, וקדמה לה הרשעה משנת 2013.

26. נוסף על כך, מדובר בתיק ובו עדים רבים, כך שקיים קושי להפיג את החשש מהשפעה על עדים, באם המשיב לא יעצר, או מפגיעה בראיות בדרך אחרת.

27. המפורט לעיל מלמד כי החשש לשיבוש אינו חשש תיאורטי אלא חשש ממשי המבוסס על התנהגות

המשיב ולא על הנחות בעלמא.

תסקיר מעצר - שירות המבחן

28. על-פי הוראתי, הופנה המשיב לקבלת תסקיר מעצר מאת שירות המבחן, וזאת על-מנת לבחון אפשרות שחרורו לחלופת מעצר.

29. על-פי התסקיר המשיב הנו בן 36, נשוי ואב לשלושה ילדים. הוריו מבוגרים והוא מגיל צעיר נהג לסייע בפרנסת המשפחה. בשנת 1999 פתח עסק בתחום השמת פועלים בתחום החקלאות, ולאחר תקופה קצרה נקלע לחובות כספיים משמעותיים. בהמשך עבד כנהג משאית, ובשנים האחרונות עסק בסחר רכב. המשיב תיאר עיסוק אובססיבי בתחום הרכב, כאשר הצליח לכלכל ברווחה את בני משפחתו. הוא תיאר התנהלות כלכלית בעייתית ואת החובות אליהם נקלע. הוא נע ברצף שבין תפיסת עצמו כמי שאחראי למצבו ולבחירותיו, ובין השלכת האחריות על אחרים מהם רכש את כלי הרכב. המשיב התקשה להתבונן באופן ענייני וביקורתי בנסיבות המיוחדות לו, לא גילה אמפתיה כלפי נפגעי העבירה ואינו תופס עצמו כמי שמהווה סיכון. המשיב מרוכז בתנאי מעצרו, בהשלכות המצב הכלכלי על בני משפחתו. כן הוא מתאפיין בדפוסי חשיבה מניפולטיביים, נטייה להציג את עצמו כקורבן לנסיבות, ולהתנהגות שולית בעלת מאפיינים של מרמה וזיוף באופן שיטתי ומתוכנן לאורך שנים. המשיב אינו מכיר בכך שהעמיד אנשים בסיכון ממשי, וניכר ניתוק רגשי ממשמעות העבירות ומהסיכון הגלום בהן.

30. המשיב שלל נזקקות טיפולית וביקש משירות המבחן לשקול שחרורו לחלופת מעצר בבית הוריו בעיר נצרת, בפיקוח שניים מאחיו. שירות המבחן נפגש עם אחיו של המשיב, אברהם מוסלמי, שאינו עובד ומתגורר בבנין שכן, ובן דודו, אחמד מוסלמי, המתגורר בנעורה ומתקיים מקצבת הבטחת הכנסה. המפקחים הדגישו כי מצד אחד הם כועסים ומתביישים בהתנהגותו ומצד שני הם מעוניינים לסייע לו ככל שידרשו. להתרשמות שירות המבחן המקפחים מודעים ומבינים את חומרת המיוחס למשיב, רציניים ומבטאים נכונות להציב למשיב גבולות.

31. שירות המבחן מנה את גורמי הסיכון במצבו של המשיב - ביצוע עבירות ממושכות, מתוכננות ובהיקף נרחב, אפיונו בקווי אישיות של זיוף ותועלתנות, היותו של המשיב מרוכז בצרכיו וקשייו לגלות אמפתיה לנפגעים ולהכיר בסיכון בו העמידם, וכן אופי העבירות אותן ניתן לבצע גם מתוך חלופה ביתית. כן נמנו גורמים מפחיתי סיכון, ובהם מעצרו הממושך לראשונה בחייו, עמדת בני משפחתו המורחבת, דיווחו על סיום עסקיו כחצי שנה טרם מעצרו, ורצינות המפקחים המוצעים.

32. לאחר התרשמות מן המכלול הביע שירות המבחן ספק באשר ליכולתה של חלופה ביתית להפחית לאורך זמן את הסיכון שבשחרורו של המשיב, כשברקע מאפייני אישיותו והתייחסותו השטחית למיוחס לו, ולרבות העובדה שלא התייצב לחקירה ונעצר באילת. גם כיום נמצא כי המשיב מרוכז בענייניו הכלכליים ובחובות שלו, כאשר במסגרת חלופה ביתית עלול לגבור הלחץ והמשיב יתקשה בהצבת גבולות לעצמו,

כאשר מעורבות המפקחים מטיבה תהיה מוגבלת. נוכח אלה, אופי העבירות, מאפייני אישיותו, ומגבלות החלופה המוצעת, שירות המבחן הסתייג משחרורו של המשיב לחלופת מעצר.

33. לאור התרשמותי בדבר עוצמת הראיות הקיימות כנגד המשיב, קיומה של עילת מעצר בשל טיב העבירות המיוחסות לו וביתר שאת מן העילה של חשש משיבוש מהלכי משפט, ולאור המלצתו של שירות המבחן המסתייגת משחרור לחלופה לאור מגבלות החלופה, מאפייני המשיב והתייחסותו לעבירות, כאשר גם אני סבור כי התנהגותו של המשיב בפרשה מערערת את האפשרות ליתן בו אמון, דבר שהוא חיוני בבואו של בית המשפט להורות על שחרורו של נאשם לחלופת מעצר - אני מורה על המשך מעצרו של המשיב עד תום ההליכים.

**ניתנה והודעה היום י"א אדר תשע"ה,
02/03/2015 במעמד הנוכחים.
תאופיק כחילי , סגן נשיא**